

مهر آموزشگاه دبیرستان نخبگان سرای دانش	مشخصات دانش آموز	مشخصات درس	زمان امتحان
	نام:	نام درس: فارسی ۱	تاریخ: ۱۴۰۲/۱۰/۹
	نام خانوادگی:	رشته: انسانی	ساعت شروع: ۱۰/۳۰
شماره کارت:	پایه: دهم	مدت زمان: ۸۰ دقیقه	طراح: خانم جنانی

بارم	پرسش نامه	ردیف									
۱	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه های مشخص شده زیر را بنویسید. الف) به هر محالی از حال و <u>نهاد</u> خویش بنگردی. پ) موشی بگرفتند و در <u>حقه</u> کردند. ت) قیاس کند که مرا <u>اهلیت</u> چیست؟ جدول زیر را کامل کنید. <table border="1"> <tr> <td>واژه</td><td>هم خانواده</td><td>مترادف</td></tr> <tr> <td>فرقت</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>فضل</td><td></td><td></td></tr> </table>	واژه	هم خانواده	مترادف	فرقت			فضل			۱
واژه	هم خانواده	مترادف									
فرقت											
فضل											
۱	متن زیر را بخوانید و به پرسش های آن پاسخ دهید. گفته اند «نیکوترین»، از بهر آن بود که یوسف صدیق وفادار بود و یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود و زلیخا در عشق و درد او بی قرار بود، و اندوه و شادی در این قصه بسیار بود، و خبر دهنده از او ملک جبار بود. قصه حال یوسف را نیکو نه از حسن صورت او گفت، بلکه از حسن سیرت او گفت؛ زیرا که نیکو خو، بهتر هزار بار از نیکو رو. نبینی که یوسف را از روی نیکو، بند و زندان آمد و از خوی نیکو، امر و فرمان؟ الف) در متن بالا یک واژه دو تلفظی پیدا کنید. ب) نوع « را » در سطر اول را بنویسید. پ) یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی در سطر دوم پیدا کنید و بنویسید. ترکیب وصفی: ترکیب اضافی: ت) در بند دوم، دو فعل، حذف شده است، فعل های حذف شده و نوع آن ها را بنویسید. جدول زیر را با توجه به فعل داده شده کامل کنید. <table border="1"> <tr> <td>فعل</td><td>امر</td><td>مضارع اخباری</td></tr> <tr> <td>می رفتی</td><td></td><td></td></tr> </table>	فعل	امر	مضارع اخباری	می رفتی			۳			
فعل	امر	مضارع اخباری									
می رفتی											
۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵											
۱											
۰/۵		۴									
۵	معادل امروزی عبارت های مشخص شده ی زیر را بنویسید. الف: تا شوخ از خویشان باز کنیم. ب) ما را به نزدیک خویش باز گرفت غلط های املایی را بیابید و درست آن را بنویسید. الف) خاست کزان ورطه، قدم در کشد خویشان از حادثه برتر کشد.	۵									
۰/۵		۶									
۲											

	ب) مارا به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد چنان که در کرامت و فراق به پارس رسیدیم. پ) سبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی ت سه ماهی بود : دو هازم ، یکی عاجز .					
۷	ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) در بیت «زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت/ناچار کاروان شما نیز بگذرد» دو استعاره بیابید و منظور از آن را بنویسید.	۱				
۸	صاحب آثار زیر را بنویسید . الف. گوشواره عرش ب. اسرارالتوحید پ. دیوار	۷۵/۱				
۹	در هر یک از ابیات گروه «الف» کدام یک از آرایه های گروه «ب» وجود دارد؟ (توجه: در گروه «ب» یک آرایه اضافه است).					
	<table><tr><th>گروه «الف»</th><th>گروه «ب»</th></tr><tr><td>الف) گه به دهان،برزده کف چون صدف ب) هم فرقت بود و عهم وُصلت ،هم محنت بود و هم شادی ،هم راحت بود هم آفت. پ) معلم صورتک به رو نداشت . ت. درختان را دوست می دارم که به احترام تو قیام کرده اند . ث. لیک چنان خیره و خاموش ماند کز همه شیرین سخنی ، گوش ماند</td><td>حس آمیزی کنایه ایهام حسن تعلیل تشبیه سجع</td></tr></table>	گروه «الف»	گروه «ب»	الف) گه به دهان،برزده کف چون صدف ب) هم فرقت بود و عهم وُصلت ،هم محنت بود و هم شادی ،هم راحت بود هم آفت. پ) معلم صورتک به رو نداشت . ت. درختان را دوست می دارم که به احترام تو قیام کرده اند . ث. لیک چنان خیره و خاموش ماند کز همه شیرین سخنی ، گوش ماند	حس آمیزی کنایه ایهام حسن تعلیل تشبیه سجع	۱/۲۵
گروه «الف»	گروه «ب»					
الف) گه به دهان،برزده کف چون صدف ب) هم فرقت بود و عهم وُصلت ،هم محنت بود و هم شادی ،هم راحت بود هم آفت. پ) معلم صورتک به رو نداشت . ت. درختان را دوست می دارم که به احترام تو قیام کرده اند . ث. لیک چنان خیره و خاموش ماند کز همه شیرین سخنی ، گوش ماند	حس آمیزی کنایه ایهام حسن تعلیل تشبیه سجع					
۱۰	به متن هایی که در حقیقت ، فریاد مظلومیت آزادی خواهان را به گوش می رساند و خواننده را به ایستادگی ، مبارزه و سازش ناپذیری در برابر ظلم فرا می خواند ، می گویند.	۰/۲۵				
۱۱	در بیت زیر کدام واژه آرایه ایهام دارد؟ دو معنای این واژه را که در این بیت کاربرد دارد بنویسید.	۷۵/۱				
۱۲	بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است شعر حفظ جاهای خالی را پر کنید. تا عهد تو در بستم عهد همه بشکستم که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را	۱				
۱۳	ب) قلمرو فکری (۸ نمره) ابیات و عبارت های زیر را به فارسی روان برگردانید. الف) آنچه آن اعرابی کرای شتر بر ما داشت بفرمود تا بدو دادند. ب) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد . ج) راست به مانند یکی زلزله داده تنش بر تن ساحل یله د) نقش بندی اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می ریخت. ه) مرگت چنان زندگی را به سخره گرفت /که غبطه بزرگ زندگانی شد. و) در مملکت چو غرش شیران گذشت و رفت این عوعو سگان شما نیز بگذرد ز) گل از شوق تو خندان در بهار است از آنش رنگ های بی شمار است ح) دل اگر خدا شناسی همه در رخ علی بین به علی شناختم من به خدا قسم خدا را	۴				

۱۴	متن «به زبان، دیگر مگو و به دل دیگرمدار، تا گندم نمای جو فروش نباشی» الف) چه مفهومی دارد؟ ب) این متن در کدام نوع ادبی جای میگیرد؟	۰/۵ ۰/۲۵
۱۵	آیه «کل نفس ذائقه الموت» با کدام بیت زیر، ارتباط معنایی دارد؟ الف) آب اجل که هست گلوگیر خاصّ و عام ب) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد تاثیر اختران شما نیز بگذرد	۰/۲۵
۱۶	معنا و مفهوم عبارت های زیر را بنویسید . الف. دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند . ب. خلف صدق نیاکان هنر ور خود بود و	۱
۱۷	مفهوم هر یک از سروده های زیر را بنویسید. الف) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد ب) چندان تناوری و بلند/که به هنگام تماشا/کلاه از سر کودک عقل می افتد	۱
۱۸	با توجه به متن زیر به پرسش ها پاسخ دهید: «معلم مرغان را گویا می کشید ، گوزن را رعنا رقم می زد، خرگوش را چابک می بست ،سگ را روان گرته می ریخت، اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود.» الف) « بیرنگ اسب » یعنی چه ؟ ب) مفهوم « حرفی به کارش بود» را بنویسید .	۰/۵ ۰/۵
	پیروز باشید	